

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

На засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов _____
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 4 від 28 листопада 2019_ р.)

Завідувач кафедри _____

_____ проф. Мацевко-Бекерська Л. В.

Силабус
з навчальної дисципліни
«Західноєвропейський роман ХХ століття»,
що викладається в межах ОНП третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності
«035 Філологія»

Львів 2019 р.

Назва курсу	«Західноєвропейський роман ХХ століття»
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 філологія
Викладачі курсу	Бандровська Ольга Трохимівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	olga.bandrovska@lnu.edu.ua, https://lingua.lnu.edu.ua/employee/bandrovska-olha-trohyimivna м. Львів
Консультації по курсу відбуваються	щотижня, за розкладом (вул. Університетська, 1, ауд. 431); он-лайн консультації за потребою
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс «Західноєвропейський роман ХХ століття» поєднує історико-літературні, теоретичні та літературно-критичні аспекти вивчення романів, які репрезентативними з погляду найсуттєвіших художніх новацій ХХ століття. Курс покликаний окреслити концептуальні рамки системного аналізу роману, в якому акцентовано розгортання і зміну художніх парадигм модернізму, постмодернізму і мультикультуралізму.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Західноєвропейський роман ХХ століття» є нормативною дисципліною за напрямом підготовки 6.020303.Філологія: спеціальність – англійська, німецька, французька, іспанська мова і література, рівня освіти «Доктор філології», яка викладається в II семестрі другого року навчання в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Західноєвропейський роман ХХ століття» є формування необхідних теоретичних знань і практичних навиків аналізу творів романного жанру, засвоєння теорій роману ХХ століття, розуміння загальних тенденцій та еволюційних модифікацій у розвитку західноєвропейського роману ХХ століття. Ознайомити аспірантів із сучасними теоретичними дискусіями у ділянці теорії романного жанру; розглянути широкий спектр теоретичних підходів та методів дослідження західноєвропейського роману; навчити аспірантів аналізувати основні етапи розвитку роману ХХ століття, специфіку та діалектику формування жанрових різновидів роману.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: <ol style="list-style-type: none"> 1. Бредбері М. Британський роман нового часу. – К.: Ксенія Сладкевич, 2011. – 480 с. 2. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London: Routledge, 2005. – 160 p. 3. White, Hayden. The Content of the Form. Narrative Discourse and Historical Representation. – Baltimore and London: John Hopkins University Press, 1990. 4. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 5. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Худ.

	<p>лит., 1975.</p> <p>6. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. – М.: Худ. лит., 1986.</p> <p>7. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа. – К.: Факт, 2007.</p> <p>8. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Ред. Волков А. та ін. – Чернівці, 2001.</p> <p>9. Модернізм після постмодерну (Ред. Гундорова Т.І.). – К. : ПЦ «Фоліант»Ю 2008.</p> <p>10. Daiches, David. A Critical History of English Literature. – Penguin Companion to English Literature, 1972.</p> <p>11. Walkowitz, Rebecca L. Cosmopolitan Style: Modernism Beyond the Nation Columbia University Press, 2007. 231 p.</p> <p>12. White, Hayden. The Content of the Form. Narrative Discourse and Historical Representation. – Baltimore and London: John Hopkins University Press, 1990.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>13. Камю А. Міф про Сізіфа. Бунтівна людина.</p> <p>14. Сартр Ж.-П. Буття і ніщо.</p> <p>15. Денисова Т.Н. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири. Слово і час. 1995. – № 2.</p> <p>16. Енциклопедія постмодернізму. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003.</p> <p>17. Ильин И. П. Постмодернизм: Словарь терминов. М., 2001.</p> <p>18. Rennison N. Contemporary British Novelists. – London: Routledge, 2005. – 160 p.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	3 кредити ECTS. Лекції – 32 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 42 год.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати: історію формування теорії роману, її термінологічного словника в західноєвропейському літературознавстві XVIII – XIX століть; теорії роману XX століття; основні етапи розвитку роману XX століття, специфіку та діалектику формування його жанрових різновидів; досягнення західноєвропейських представників модернізму в оновленні романного жанру; художні постмодерністські принципи, реалізовані в поетиці західноєвропейського роману другої половини XX століття; - вміти: окреслювати та застосовувати термінологічний апарат, обирати методологію дослідження твору романного жанру; аналізувати поетику західноєвропейського модерністського роману; аналізувати поетику постмодерністського роману; обґрунтовувати актуальність, теоретичне та практичне значення обраного для дослідження художнього явища.
Ключові слова	Жанр роману, теорія роману, жанрова модифікація роману, західноєвропейський роман, модерністський роман, постмодерністський роман, мультикультуралізм
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Тема 1. Західноєвропейська література XX століття: ключові явища та

	<p>тенденції.</p> <p>Тема 2. Теорії роману в зарубіжному та вітчизняному літературознавстві.</p> <p>Тема 3. Західноєвропейський роман в контексті модернізму ХХ століття.</p> <p>Тема 4. Інтелектуальний роман.</p> <p>Тема 5. Філософія екзистенціалізму і французький роман ХХ століття.</p> <p>Тема 6. Соціально-психологічний роман у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття.</p> <p>Тема 7. Художнє новаторство постмодерністської прози: від І. Кальвіно до М. Павича.</p> <p>Тема 8. Постмодерністська модель сучасного британського мультикультурного роману.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують: знання літературного процесу в країнах Західної Європи та США ХХ століття; знання літературознавчих шкіл та напрямів ХХ століття; досвід роботи з літературними та літературно-критичними джерелами; вміння узагальнювати і систематизувати поданий матеріал.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, мультимедійна презентація, практичне заняття, тематична дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • шпит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що аспіранти виконають декілька видів письмових робіт (проект наукової статті, з літератури, мова, якої вивчається; проект наукової статті з одного з аспектів теорії роману).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи будуть оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі слухачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час поточного контролю, за написання письмових робіт та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до іспиту.	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
4 год	<p>Тема 1. Західноєвропейська література ХХ століття: ключові явища та тенденції. Нова концепція реальності в літературі ХХ століття. Світоглядні та естетичні парадигми літератури ХХ століття. Проблема новаторства в літературі ХХ століття: радикальне оновлення художньої мови і літературні практики ХХ століття.</p>	лекція	<p>1. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001.</p> <p>2. Шпенглер О. Приємки Європи.</p> <p>3. Юнг К. Об отношении аналитической психологии к поэтико-художественному творчеству.</p> <p>4. Гусев В.А. Литература в ситуации переходности : Моногр. – Днепропетровск : Изд-во ДНУ, 2007.</p> <p>5. Делёз Ж. Ницше [Електронний ресурс].</p>	<p>Теми рефератів</p> <p>1. Антропологічні концепції людини ХХ століття.</p> <p>2. Філософські ідеї Вальтера Беньяміна.</p> <p>3. Модерність, модернізація, модернізм.</p> <p>4. Естетичні концепції першої половини ХХ століття.</p> <p>5. Пліуралістично-естетична модель постмодернізму.</p>	
2 год.	Опрацювати філософські ідеї Вальтера Беньяміна.	практичне заняття		Підготувати презентацію з даної теми	
4 год.	<p>Тема 2. Теорії роману в зарубіжному та</p>	лекція	<p>1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Худ. лит.,</p>	<p>Теми рефератів:</p> <p>1. Поетика німецького</p>	

	<p>вітчизняному літературознавстві. Поняття «роман» в західноєвропейській літературі та літературознавстві. Роман в контексті історії західноєвропейської літератури. Поняття «novel» і «romanse» в англomовному літературознавстві. Німецькі теорії роману.</p>		<p>1975. 2. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. – М.: Худ. лит., 1986. 3. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа. – К.: Факт, 2007. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Ред. Волков А. та ін. – Чернівці, 2001. 5. Лукач, Георг. Теория романа (Опыт историко-философского исследования форм большой эпики). – Режим доступа: royallib.com/book/lukach_georg/teoriya_romana_.html</p>	<p>роману останньої третини ХІХ - початку ХХ століття. 2. Естетичні концепції і жанрові новації в британському романі перших десятиліть ХХ століття</p>	
2 год.	Теорія роману М. Бахтіна.	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	
6 год.	<p>Тема 3. Західноєвропейський роман в контексті модернізму ХХ століття. Жанрові модифікації західноєвропейського модерністичного роману. Роман потоку свідомості (М. Пруст, В. Вулф). Німецький експресіонізм і творчість Ф. Кафки. Творчість Р. Музіля в контексті австрійської літератури першої половини ХХ століття.</p>	лекція	<p>1. Модернізм після постмодерну. – К. : ПЦ «Фоліант», 2008. 2. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. – Харьков: «Фолио», 2000. 3. Затонский Д. Художественные ориентиры ХХ века / Д. Затонський. – М. : Советский писатель, 1988. 4. Мамардашвили, Мераб. Психологическая топология пути. М. Пруст «В поисках утраченного времени» [Електронний ресурс]</p>	<p>1. Проблема часу в романі Пруста «В пошуках...» 2. Жиль Делез про Пруста (аналіз книги Жилия Дельоза «Марсель Пруст і знаки». 3. Літературно-критичні підходи до романів Франца Кафки. 4. Ідейне, естетичне та художнє новаторство Роберта Музіля.</p>	
2 год.	Пам'ять і час в романі М. Пруста «на	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	

	сторону Свана»			
4 год.	<p>Тема 4. Інтелектуальний роман. Т. Манн як автор терміну «інтелектуальний роман» і творець жанру. Метафізика простору і філософія шляху в прозі А. Жида. Романна творчість Г. Гессе. Роман «Гра в бісер Г. Гессе: особливості поетики. Роман «Доктор Фаустус» Т. Манна як зразок інтелектуального роману ХХ століття.</p>	лекція	<p>1. Набоков В. Лекції по зарубежній літературі / В. Набоков, пер. с англ. С. Антонова и др. – Спб : Изд. группа «Азбука-классика, 2010. 2. Наливайко Дмитро. «Суб’єктивна епопея» Марселя Пруста // Пруст М. У пошуках утраченого часу. Твори в семи томах. – Том 7. [Пер. Анатолія Перепаді]. – Київ: КОНІВЕРС, 2002.</p>	<p>Написання рефератів: Темі рефератів 1. Жанрова домінанта «відкритого фіналу» німецького інтелектуального роману. 2. Герой-інтелектуал романів Т. Манна та Г. Гессе. 3. Діалогічність філософської ідеї романів А. Жида. 4. Генеалогічна спорідненість та відмінність інтелектуальних романів першої половини ХХ ст. та філософських романів ХVІІІ–ХІХ ст.</p>
2 год.	Роман «Гра в бісер Г. Гессе: особливості поетики	практичне заняття		Підготуватись до обговорення
2 год.	Роман «Доктор Фаустус» Т. Манна як зразок інтелектуального роману ХХ століття	практичне заняття		Підготуватись до обговорення
4 год.	<p>Тема 5. Філософія екзистенціалізму і французький роман ХХ століття. Філософські концепції екзистенціалізму та їхній вплив на літературу. Філософська і романна творчість Ж.-П. Сартра. Проекції авторської філософської концепції в романі «Нудота Ж.-П. Сартра. Взаємозв’язок філософії та</p>	лекція	<p>1. Камю А. Міф про Сізіфа. Бунтівна людина. 2. Сартр Ж.-П. Буття і ніщо.</p>	<p>Темі рефератів 1. Тема абсурдної людини в творчості А. Камю. 2. Метафізика та етика трагічного стоїцизму в творчості А. Камю. 3. Проблема свободи в творчості Ж.-П. Сартра.</p>

	літератури в творчості А. Камю.				
2 год.	Проекції авторської філософської концепції в романі «Нудота Ж.-П. Сартра	практичне заняття. Форма проведення: доповіді студентів та їх обговорення у груповій дискусії.			Підготуватись до обговорення
2 год.	Тема 6. Соціально-психологічний роман у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття. Реалізм і роман у ХХ столітті. Англійський реалістичний роман першої половини ХХ століття. Соціально-психологічний роман у французькій літературі першої половини ХХ століття.	лекція	1.Література Англії ХХ століття: Навчальний посібник / за ред. К. О. Шахової. / К. О. Шахова, Н. Ю. Жлуктенко, С. Д. Павличко та інш. – К.: Либідь, 1993. 2.Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 3.Daiches, David. A Critical History of English Literature. – Penguin Companion to English Literature, 1972.	Написання рефератів: Теми рефератів 1.Психологізм та соціальна домінанта в творчості Голсворсі Дж. 2.Роман сімейної епопеї та його жанрові особливості. 3.Переосмислення традицій «сімейної хроніки» в романі Роже Мартен дю Гара «Родина Тібо».	
4 год.	Тема 7. Художнє новаторство постмодерністичної прози: від І. Кальвіно до М. Павича. Постмодерн і постмодернізм. Поетика постмодерністичного роману. Постісторія в романі другої половини ХХ століття. Проблема ідентичності в романі другої половини ХХ століття. Ознаки постмодернізму в романі «Парфуми»		1. Денисова Т.Н. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири. Слово і час. – 1995. – № 2. 2. Енциклопедія постмодернізму. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 3.Ильин И. П. Постмодернизм: Словарь терминов. М., 2001. 4.White, Hayden. The Content of the Form. Narrative Discourse and Historical Representation. – Baltimore and London: John Hopkins University	Написання рефератів: Теми рефератів 1.Інтелектуальна сатира в творчій спадщині Італо Кальвіно. 2.Інтертекстуальна природа роману М. Павича «Хозарський словник». 3.Образ митця-героя та його представлення в творчості П.Зюскінда. 4.Інтерпретація	

	П. Зюскінда, Дж. Барнса «Історія світу в 10 ½ розділах».		Press, 1990.	історичного в романах Дж.Барнса.	
2 год.	Барнс Дж. Історія світу в 10 ½ розділах	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	
2 год.	Ознаки постмодернізму в романі «Парфуми» П. Зюскінда	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	
4 год.	Тема 8. Постмодерністична модель сучасного британського мультикультурного роману. Постмодернізм і мультикультуралізм. Англомовні літератури і культури світу: літературні тексти та культурні контексти. Проблема мультикультурної ідентичності в творчості Риси британського художнього мультикультуралізму Г. Курейші. Проблематика і поетика оповіді в романах К. Ішігуро. Творчість С. Рушді в контексті мультикультуралізму	лекція	1.Бредбері М. Британський роман нового часу. – К.: Ксенія Сладкевич, 2011. – 480 с. 2.Жлуктенко Н. Ноктюрни Казуо Ішігуро: транспозиція у постмодернізм [Електронний ресурс] // Літературознавчі студії. – 2013. – Вип. 39(1). – С. 367-372. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2013_39(1)_50.pdf 3.Усенко О. Японський компонент імагологічної проблематики творчості Кадзуо Ішігуро : автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.05. – Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – 20 с. 4.Rennison N. Contemporary British Novelists. – London: Routledge, 2005. – 160 p.	Написання рефератів: Теми рефератів 1.Етичні проблеми в романах Казуо Ішігуро. 2. Магічний реалізм в творах Салмана Рушді. 3. Психологізм чоловічого та жіночого в романі «Інтимність» Ханіфа Курейші.	
17 / 2019 / 2 год.	Риси британського художнього мультикультуралізму	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	
2 год.	Творчість С. Рушді в контексті мультикультуралізму	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	